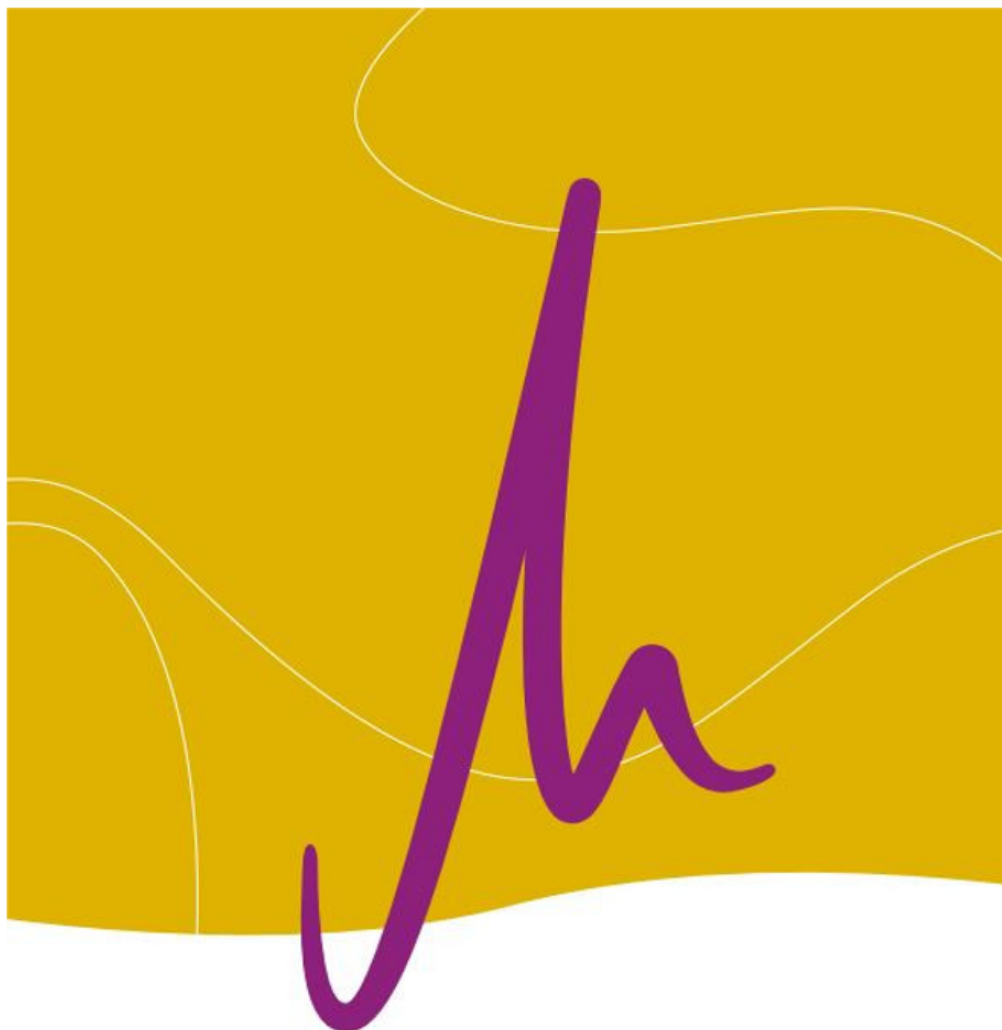

Kind en Kans Maashorst 2023 - 2026

Voorwoord

Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen, en dan moet wie je bent of waar je vandaan komt niets uitmaken. In de gemeente Maashorst zetten we ons daarom ook in om achterstanden bij peuters, kleuters en kinderen te verkleinen. Hier kunnen we niet vroeg genoeg mee beginnen. Want als je investeert in de ontwikkeling van jonge kinderen, heeft dat een positief effect op het functioneren van het kind op latere leeftijd.

Daarom hebben we een onderwijsachterstandenbeleid gemaakt: 'Kind en Kans Maashorst'. Dit richt zich vooral op het bevorderen van de taalvaardigheid. Als je een taal goed beheerst, geeft je dat een voorsprong in je verdere ontwikkeling. We willen een zo groot mogelijk bereik van de voorschoolse educatie, zodat alle kinderen een kansrijke start kunnen maken op de basisschool. En natuurlijk hebben we ook aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Want dat is ook een voorwaarde voor de groei en de optimale ontwikkeling van kinderen.

Het beleid en de naam "Kind en Kans Maashorst" is tot stand gekomen in samenwerking met schoolbesturen (Kiem, Optimus, Pallas, SAAM), kinderopvangorganisaties (Avem, Kanteel, Kiem, XXS), Samenwerkingsverband 30 06, het voortgezet onderwijs Udens College, ONS welzijn, vluchtelingenwerk, de GGD Hart voor Brabant, het jongerenwerk Compass en de Bibliotheek. Op deze plek wil ik hen van harte bedanken voor hun inzet en betrokkenheid.

Alleen samen kunnen we het verschil maken voor alle kinderen in onze gemeente.

Ramona Sour Wethouder Zorg & Welzijn

Inleiding

De gemeente Maashorst is in 2022 ontstaan na een herindeling tussen de voormalige gemeente Uden en de voormalige gemeente Landerd. In beiden gemeenten was er sprake van een actieve samenwerking met de kinderopvang, het onderwijs en preventieve partners rondom het bieden van optimale ontwikkelkansen voor jeugdigen. De uitwerking van deze samenwerking had in beiden gemeenten gelijkenissen maar ook verschillen. In de voormalige gemeente Uden was er sprake van een onderwijsachterstandenbeleid dat liep in de periode van 2019 tot en met 2022. In de voormalige gemeente Landerd was er geen vastgesteld onderwijsachterstandenbeleid maar was er wel sprake van een VVE uitvoeringsnotitie 'Verbetering kwaliteit voor- en voegschoolse educatie gemeente Landerd'.

In 2022 is het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Voegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst' vastgesteld. In dit beleidskader staat omschreven hoe de gemeente Maashorst omgaat met voegschoolse educatie (VE) en peuteropvang. Voegschoolse educatie is een programma voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar dat hun ontwikkeling stimuleert op verschillende gebieden en is bedoeld voor kinderen die een achterstand hebben, bijvoorbeeld op het gebied van taal.

Landelijk gezien is het gehele beleidsterrein van onderwijsachterstanden breder dan alleen VE en peuteropvang en omvat ook andere initiatieven. We spreken van onderwijsachterstanden als de kinderen op school slechter presteren door minder gunstige economische, sociale of culturele omgevingskenmerken. De beheersing van de Nederlandse taal speelt daarbij een rol. Het onderwijsachterstandenbeleid richt zich dan ook op de kinderen met een risico op een taalachterstand in het Nederlands. Dat betekent niet dat deze kinderen altijd lager dan gemiddeld presteren. Het onderwijsachterstandenbeleid heeft als doel om de kinderen te signaleren die een risico op onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal hebben, en deze achterstanden te bestrijden.

Eind 2022 liep de huidige landelijke beleidsperiode voor onderwijsachterstanden af. De nieuwe periode loopt van 2023 tot en met 2026. Gelet op de nieuwe periode is dit een goed moment om nieuw beleid vorm te geven voor de gemeente Maashorst.

Hoofdstuk 1 Wet- en regelgeving

Wet op het primair onderwijs

Op grond van de Wet op het primair onderwijs (Wpo) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend en gespreid aanbod van VE-locaties voor kinderen met een (dreigende) taalachterstand. De gemeente is daarnaast samen met partners verantwoordelijk voor een zo groot mogelijke deelname aan de voegschoolse educatie (artikel 166 Wpo). Daarnaast is de gemeente op grond van de Wet op het primair onderwijs verplicht jaarlijks overleg te voeren met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties over het onderwijsachterstandenbeleid. Dit gebeurt in de gemeente Maashorst in de Lokaal Educatieve Agenda, de LEA.

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

In 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) in werking getreden. Deze wet wijzigde 3 wetten, namelijk de 'Wet Kinderopvang', de 'Wet op het primair onderwijs' en de 'Wet op het Onderwijstoezicht'. Het doel van de wet is gericht op een kwaliteitsverbetering en daardoor de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. In de LEA worden hier op de volgende onderdelen tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente afspraken over gemaakt.

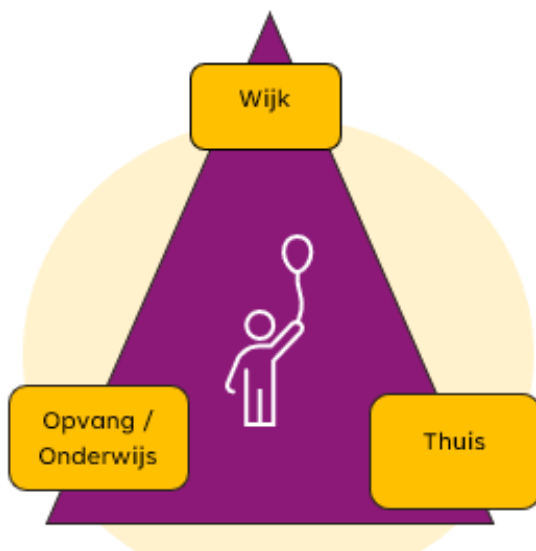
- Het bevorderen van integratie;
- Het voorkomen van segregatie;
- Het bestrijden van onderwijsachterstanden;
- De inschrijving en toelating tot voorzieningen.

Naast de wettelijke verplichting is in Nederland het onderwijsachterstandenbeleid bedoeld om dreigende onderwijsachterstanden in de leeftijd van 0 – 12 jaar te voorkomen en om eenmaal opgelopen achterstanden te verminderen. Om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen, heeft de gemeente een taak om hier een programma voor in te richten. Gemeenten krijgen geoordeelde financiële middelen van het Rijk om goed onderwijsachterstandenbeleid te voeren. Dit gebeurt op basis van de onderwijsachterstandenindicator van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Regeerakkoord

Op momentum van schrijven is het kabinet demissionair. Eerder zette het kabinet vanuit het regeerakkoord (15 december 2021) extra in op het onderwijsachterstandenbeleid om de kanselijkheid te stimuleren. De focus voor de komende jaren werd gelegd op de deelname van kinderen aan de voor- en voegschoolse educatie en het versterken van de kwaliteit van de relatie tussen opvang en onderwijs. Vooralnog zijn er geen geluiden dat hier verandering in plaatsvindt.

Naast de wettelijk kaders willen we ook aandacht besteden aan het lokaal onderwijsachterstandenbeleid. In het bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst' staan de volgende uitgangspunten 'Een goede start van een doorgaande leerlijn' en 'Gelijke kansen voor iedereen'. Onderwijs en kinderopvang zijn onderdeel van een goede start en de sociale en pedagogische basis waarin kinderen opgroeien. Kinderen groeien op in de driehoek van thuis, school/opvang en wijk. Hoe sterker en inclusiever deze basis is, hoe beter en preventiever vragen en problemen die bij opgroeien horen, in het gewone leven kunnen worden opgepakt.

Hoofdstuk 2 Landelijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen kinderopvang

Het kabinet zet in op het vergroten van de kansgelijkheid en wil zorgen voor een goede start van ieder kind. In het regeerakkoord van 15 december 2021 staat opgenomen dat de vergoeding voor kinderopvang voor alle werkende ouders naar 96% gaat. De kinderopvang wordt dus vrijwel gratis. De gevolgen voor de kinderopvang voor niet werkende ouders en de ouders van de doelgroepkinderen VE zijn nog niet duidelijk. Recent is de ingangsdatum van de stelselherziening gewijzigd naar 2027. Het Rijk wil zo meer tijd nemen om de stelselherziening beter uit te werken. Vanuit het gemeentelijk perspectief volgen we dit nauwlettend. De huidige regierol van de gemeenten in het onderwijsachterstandenbeleid blijft voorlopig dus nog groot.

Aanpak laaggeletterdheid

Gemeenten zijn vanaf 2020 verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid. De aanpak van laaggeletterdheid in de gemeente Maashorst richt zich op ouders en jongvolwassenen. We zetten interventies in als het gaat om de aanpak van laaggeletterdheid zoals de VoorleesExpress, BoekStart en leesbevordering vanuit de Bibliotheek. Vanaf 2025 hebben gemeenten de regierol op de GezinsAanpak Laaggeletterdheid.

Hervormingsagenda Jeugd

Een grote ontwikkeling is de hervormingsagenda jeugd. Op 18 april 2023 hebben de VNG en het Rijk een financieel principeakkoord bereikt over de hervormingsagenda jeugd. In de hervormingsagenda jeugd staan afspraken over de verbetering van jeugdzorg. De hervormingsagenda heeft 2 doelen:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De veranderingen die de hervormingsagenda met zich mee brengt gaan vooral over de inzet van preventie, het aanscherpen van de jeugdwet en de verbinding tussen de diverse domeinen zoals onderwijs, (jeugd)gezondheidszorg, schuldhulpverlening, GGZ en domein overstijgende uitdagingen zoals complexe scheidingen etc.

Voor het onderwijs zal er voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte gekeken moeten worden wat er op school of op een opvanggroep kan worden gedaan of veranderd om in ontwikkelbehoeftes te voorzien. Het 'normaliseren' van gedrag, het bieden van een aangepast onderwijsprogramma of

aanbod vanuit passend onderwijs zou in veel gevallen voldoende moeten zijn om sociaal emotionele problemen vroegtijdig te signaleren en meer onderwijsachterstanden te voorkomen.

Het Rijk werkt daarnaast aan een landelijke norm voor de basisondersteuning in het kader van passend onderwijs. Deze landelijke norm geeft aan welke onderwijsondersteuning er in elke school moet zijn. Vanuit de gemeente Maashorst vraagt de hervormingsagenda jeugd om een lokale doorontwikkeling. We doen dit door het ontwikkelen van een preventief jeugdbeleid (2024) wat aansluit op het onderwijsachterstandenbeleid.

Beheersing basisvaardigheden

De Inspectie van het Onderwijs constateerde in 2022 dat de beheersing van de basisvaardigheden van kinderen in rekenen/wiskunde, taal, burgerschap en digitale geletterdheid afneemt. Daarom is in mei 2022 het masterplan basisvaardigheden op hoofdlijnen gepresenteerd. Met dit plan investeert het kabinet structureel 1 miljard euro op jaarbasis om de basisvaardigheden van kinderen in het funderend onderwijs te versterken. Voor scholen die aan de slag willen met het verbeteren van de basisvaardigheden, komt op korte en langere termijn ondersteuning beschikbaar. Het masterplan is een integraal en duurzaam programma voor de lange termijn. De aanpak moet ervoor zorgen dat de leraar goed toegerust is om het beste onderwijs te geven in taal, rekenen/wiskunde, burgerschap en digitale vaardigheden. Zeker voor taalontwikkeling kan goede voorschoolse educatie echt het verschil maken. De verantwoordelijkheid voor het masterplan ligt bij het onderwijs. De gemeente Maashorst is door het opstellen van het onderwijsachterstandenbeleid op het gebied van taal ondersteunend.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Er worden binnen deze onderwijsachterstandenperiode geen grote veranderingen vanuit de overheid verwacht, noch financieel, noch inhoudelijk. Wel loopt medio 2025 het NPO af. Het NPO is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het kabinet aan gemeenten en onderwijs om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Bekeken moet worden welke door corona veroorzaakte vertragingen zijn teruggebracht en hoe de met NPO gefinancierde activiteiten, bij blijk van succes kunnen worden geborgd.

Hoofdstuk 3 Terugblik op huidige beleidsperiode

In de voormalige gemeente Uden was er sprake van een onderwijsachterstandenbeleid dat liep in de periode van 2019 tot en met 2022. In de voormalige gemeente Landerd was er geen vastgesteld onderwijsachterstandenbeleid maar was er wel sprake van een VVE uitvoeringsnotitie 'Verbetering kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie gemeente Landerd'.

Het onderwijsachterstandenbeleid van de voormalige gemeente Uden en de uitvoeringsnotitie van de voormalige gemeente Landerd richtten zich beiden op het versterken van de voorschoolse educatie. Vanaf 2020 werd vanuit de Wet op het primair onderwijs de voorwaarde gesteld om de kwaliteit van VE te verhogen. Een onderdeel daarvan was de uitbreiding van 10 uur VE naar 16 uur VE per kind, per week. In beiden gemeenten was het doel om deze wijziging door te voeren. Inmiddels is het bieden van 16 uur VE per kind per week een vereiste. Dit is voor de gemeente Maashorst geborgd in het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst'.

Een ander onderdeel vanuit het onderwijsachterstandenbeleid uit de voormalige gemeente Uden was het versterken van de omgeving. De voormalige gemeente Uden maakte daarvoor gebruik van de cijfers van het CBS. Uit deze cijfers kwamen 5 wijken naar voren waar de onderwijsachterstanden het hoogst waren. De voormalige gemeente Uden zette in deze wijken preventieve maatregelen in ter voorkoming van taalachterstanden. Dit werd gedaan door de inzet van professionals en het uitwerken van een wijkgericht plan. Voorbeelden daarvan zijn 'het netwerk van voorzieningen' in de wijken Melle en Bogerd-Vijfhuis.

De gemeente Landerd stelde als uitgangspunt de doorgaande lijn in. Door als vereiste te stellen dat alle VE aanbieders en basisscholen gebruik moesten maken van KIJK! Daarnaast waren er resultaatafspraken tussen de kinderopvang, onderwijs en gemeente. Op die manier werd er vanuit één methode gemonitord. De voormalige gemeente Uden stelde een vereiste op het gebruik van een volgsysteem voor alleen de VE locaties. De VE locaties hadden keuzevrijheid in welk volgsysteem zij wilden gebruiken. De monitoring werd vastgelegd in de VVE uitvoeringsnotitie. In het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst' is deze verplichting niet gesteld.

Als laatste stelde beide gemeenten als uitgangspunt om de toeleiding naar voorschools aanbod te versterken. De voormalige gemeente Landerd deed dit door o.a. Voorschoolse Overleg Landerd. Daar was een nauwe samenwerking tussen de GGD Hart voor Brabant en de opvangaanbieders. De voorma-

lige gemeente Uden werkte aan het versterken van toeleiding door hier de GGD Hart voor Brabant voor in te zetten. Dit met name op vroegsignalering en preventie in de wijken. Het doel was de toeleiding naar activiteiten te vergroten en onderwijsachterstanden te voorkomen.

De toeleiding versterken is een van de onderdelen in het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst'. In Maashorst wordt gebruik gemaakt van de Peutermonitor. Het doel van de Peutermonitor is onder andere om grip te krijgen op de uitvoering van het VE en peuteropvangbeleid. Ook het beter zicht krijgen op cijfers en resultaten in kwantitatieve zin (bereik, non –bereik etc.), per locatie of per wijk/kern behoeft nog extra aandacht.

Hoofdstuk 4 Kerngetallen

Om te bepalen over welke kinderen we spreken in het onderwijsachterstandenbeleid 'Kind en Kans Maashorst' is het belangrijk om te weten welke kinderen een verhoogd risico op een onderwijsachterstand lopen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een model, dat ontwikkeld is door het CBS in opdracht van het ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschap (OC&W). In dit model worden omgevingskenmerken gebruikt die volgens het onderzoek van het CBS het risico van een kind op een onderwijsachterstand voorspellen. De omgevingskenmerken zijn:

- Het opleidingsniveau van de ouders;
- De herkomst van ouders;
- De verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- Of ouders wel of niet in de schuldsanering zitten;
- Het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school.

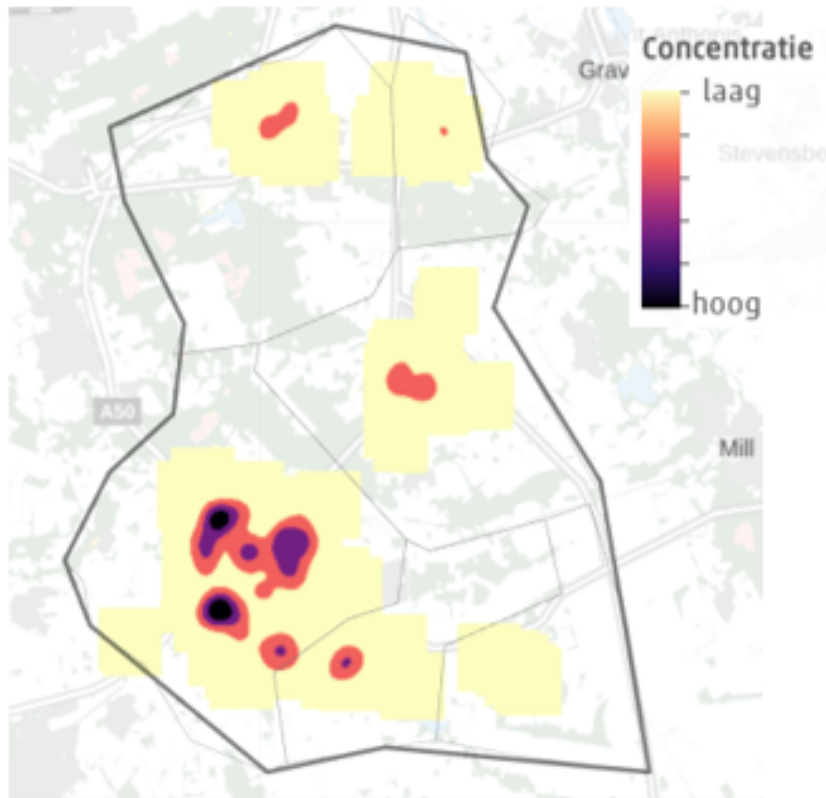
De meest recente gegevens komen uit 2021. In 2021 waren er 5.290 kinderen in de gemeente Maashorst in de leeftijd van 2,5 tot 13 jaar. In het dashboard van het CBS over de onderwijsachterstanden blijkt dat 10% van de kinderen in de gemeente Maashorst tussen de 2,5 en 4 jaar een hoog risico op een onderwijsachterstand liep. Dat waren 75 van de 770 peuters.

Het CBS constateerde daarnaast dat in 2021 12% van de kinderen in Maashorst tussen de 4 en 13 jaar een hoog risico op een onderwijsachterstand liep. De berekening is gemaakt op kinderen die destijds woonachtig waren in de gemeente en naar een bekostigde basisschool gingen (peilmoment 1 oktober).

Landelijk stelt het ministerie van OC&W voor 15 % van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. Van de 5.290 kinderen totaal uit Maashorst, valt 12% binnen deze landelijke doelgroep. Dat zijn 635 kinderen.

In afbeelding 1. staat de kaart van de gemeente Maashorst. Deze kaart toont de mate van concentratie van kinderen die tot de landelijke doelgroep behoren. Er is sprake van hoge concentratie als er veel kinderen die tot de landelijke doelgroep behoren dicht bij elkaar wonen. Als kinderen in de landelijke doelgroep niet dicht bij elkaar wonen, is er sprake van lage concentratie. Voor Maashorst zien we dat in de wijken Zoggel, Melle, Raam, Bogerd-Vijfhuis en de Bitswijk het risico op onderwijsachterstanden het meest hoog is.

Scholen krijgen vanuit de gewichtenregeling geoordeelde financiële middelen van het Rijk om deze kinderen (in de leeftijd van 4 tot 13 jaar) met een onderwijsachterstand extra aandacht te geven. Ook gemeenten krijgen geoordeelde middelen door middel van een specifieke uitkering in het gemeentefonds om onderwijskansen van kinderen met risico op achterstand, te vergroten.

Afbeelding 1. Risico op onderwijsachterstandgemeente Maashorst

Hoofdstuk 5 Visie op onderwijsachterstanden

Om een visie voor het onderwijsachterstandenbeleid te ontwikkelen is het belangrijk om in de basis te kijken naar het bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst'. In het bestuursakkoord staan de volgende uitgangspunten 'Een goede start van een doorgaande leerlijn' en 'Gelijke kansen voor iedereen'.

Dat betekent dat kinderen met dezelfde talenten recht hebben op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen onafhankelijk van zijn of haar achtergrond. In de gemeente Maashorst gaan we voor de afname van onderwijsachterstanden bij peuters, kleuters en kinderen.

In het 'Strategische beleidskader sociaal domein 2023 – 2028' staat opgenomen dat we geloven dat goed onderwijs voor alle kinderen, jongeren en (jong)volwassenen kansen biedt en hen in staat stelt hun talenten te ontdekken en te benutten. Een sterke doorgaande leerlijn binnen én buiten het onderwijs helpt daarbij. Er is een breed aanbod van peuteropvang en VE voor alle kinderen en een verruimd aanbod voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand.

Op basis van bovenstaande is met partners de visie voor 'Kind en Kans Maashorst' geformuleerd. Zie daarvoor onderstaand. Geconcludeerd kan worden dat op jonge leeftijd ontstane achterstanden invloed hebben op de gezonde ontwikkeling van een kind. Daarom zet de gemeente Maashorst samen met onze partners de komende jaren in op het voorkomen, vroegtijdig signaleren en aanpakken van onderwijsachterstanden. Onze ambitie luidt:

Kinderen in de leeftijd van 0 maanden tot 12+ jaar woonachtig in de gemeente Maashorst kunnen ongeacht hun achtergrond en binnen hun eigen individuele mogelijkheden, optimaal hun (schoolse) vaardigheden ontwikkelen waardoor kansgelijkheid toeneemt. 'Kind en Kans Maashorst' richt zich op het voorkomen en tegengaan van achterstanden en het bieden van gelijke ontwikkelkansen.

Het beleidsplan richt zich niet alleen op de didactische en cognitieve vaardigheden, maar ook op de sociaal emotionele vaardigheden. Dit is een voorwaarde voor de groei en de optimale ontwikkeling van kinderen.

We spannen ons extra in om de juiste, passende ondersteuning te bieden. Binnen het onderwijsachterstandenbeleid is en blijft de voorschoolse periode onze hoogste prioriteit. Dit doen we door de inzet op preventie en vroegsignalering om onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen of te verminderen. Ook als dat betekent dat er ongelijk moet worden geïnvesteerd op gelijke kansen. Op die manier kunnen zij goed voorbereid het onderwijs instromen en zich vanuit gelijke kansen verder ontwikkelen.

Het is een gezamenlijke opdracht om kinderen en hun ouders hierbij te ondersteunen. We bepalen koers, zijn er als het nodig is en laten los wanneer het kan.

Hoofdstuk 6 Doelgroep

Een gemeente is verplicht om een doelgroep definitie te hanteren voor het VE-beleid. De term gaat over een nauwkeurige omschrijving van de te bereiken doelgroep. Deze omschrijving geeft aan welke kinderen, met een risico op een mogelijke achterstand in de Nederlandse taal, in aanmerking komen voor voorschoolse educatie. De gemeente is vrij om zelf te bepalen hoe zij de definitie vormgeeft. De gemeente Maashorst heeft de doelgroep definitie al vormgegeven in het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Voorschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst'. In Maashorst hanteren we een wat ruimere definitie dan het wettelijk criterium van 'risico op taal en ontwikkelingsachterstand'. Dit omdat de voorschoolse educatie voor kinderen ook om andere redenen dan enkel taal- en ontwikkelingsachterstand heel gewenst kan zijn. Te denken valt aan een thuisomgeving waar gezinsproblematiek speelt, of zaken waarmee opvoed- en opgroevragen zijn gemoeid. In dat geval is het vanuit preventief oogpunt voor de ontwikkeling van een peuter van belang om enkele dagdelen per week op de VE-peuteropvang in een stimulerende omgeving te verblijven.

Definitie VE beleid

Beschreven in het beleidskader 2022 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Voorschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst' hanteert de GGD Hart voor Brabant de volgende doelgroep criteria voor het vaststellen van een VE indicatie:

Doelgroep criteria VE beleid:

- Peuters met een (dreigende) taal- of ontwikkelingsachterstand;
- Peuters met een taalarme omgeving en/of voertaal thuis anders dan Nederlands;
- Opleidingsniveau ouders (richtlijn opleidingsniveau van minimaal één ouder /opvoeder lager dan mbo 2 niveau);
- Peuters met een sociaal emotionele achterstand en/of sociaal arme thuisomgeving;
- Individuele gronden op basis waarvan het voor de peuter nodig is, vast te stellen door het consultatiebureau (maatwerk en uitzondering).

Het gehele beleidsterrein van onderwijsachterstanden is breder en omvat ook andere initiatieven dan alleen VE en peuteropvang. Het onderwijsachterstandenbeleid is gericht op het voorkomen en verminderen van (taal) achterstanden en het bieden van gelijke kansen. Daarom hanteren we naast de vastgestelde definitie voor VE ook een specifieke definitie voor het beleidskader 'Kind en Kans Maashorst'. De definitie is met onze partners geformuleerd.

Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 0-12+ razendsnel gaat en flexibiliteit vraagt van de omgeving en van de opvoeder / ouder. Kinderen in de peuterfase vragen iets anders dan kinderen in de leeftijd van eind basisschoolleeftijd. We hanteren één definitie voor het beleidsstuk, maar hebben aandacht voor de ontwikkeling en context van kinderen in de leeftijd van 0 – 12+ jaar.

We richten ons bij de definitie op de kinderen met een onderwijsachterstand in de leeftijd van 0 – 12+ jaar, waar ook de doelgroep 'nieuwkomers' en Nederlands als Tweede Taal leerlingen (NT2) onder vallen. De recente ontwikkelingen voor taalvoorziening in onderwijs voor deze doelgroep worden in een losstaande notitie beschreven.

Doelgroep definitie 'Kind en Kans Maashorst'

Een kind, of opvoeder/ ouder van een kind in de leeftijd van 0- 12+ jaar die woonachtig is in de gemeente Maashorst waarbij het kind opvalt door lichte uitdagingen rondom taal en de sociaal emotionele ontwikkeling. Vanuit het preventief (collectief) aanbod krijgen zij extra kansen zodat zij beter kunnen opgroeien, opvoeden en integreren in de samenleving

Lichte uitdagingen in taal:

Signalen van taal of spraakachterstand bij het kind of opvoeder, of waarbij een of beiden ouder(s) / opvoeders nauwelijks of geen Nederlands spreekt.

Signalen van een taalarme omgeving thuis.

Statushouders en kinderen van arbeidsmigranten die niet of nauwelijks Nederlands spreken.

Lichte uitdagingen rondom de sociaal emotionele ontwikkeling:

Signalen van licht opvallend gedrag zoals uitdagingen in het leren, gedrag of sociale omgang van het kind in de sociale en professionele context.

Signalen van licht opvallend gedrag bij opvoeders zoals handelingsverlegenheid, geringe pedagogische vaardigheden of ouderbetrokkenheid in de sociale en professionele context.

Preventief aanbod:

Gewone en lichte opvoedingsvragen die op eenvoudige manier door de inzet van preventief / collectief aanbod oplosbaar zijn.

Hoofdstuk 7 Doelstellingen

Het werken aan onderwijsachterstanden is een breed begrip wat vraagt om een strategisch doel. We zijn ons ervan bewust dat we niet overal invloed op hebben. Daar waar wel invloed op uit te oefenen is, gaan we op basis van de gegevens van het CBS voor een afname van 3% van de onderwijsachterstanden. Deze afname stellen we op basis van de gegevens in 2021. In 2021 zijn er in totaal 5.290 kinderen, 12% valt binnen de landelijke doelgroep van onderwijsachterstanden. Dat zijn 635 kinderen.

In 2026 gaan we op basis van de gegevens van het CBS voor een afname van 3%. Concreet betekent dit in 2026 9% van de kinderen in de gemeente Maashorst een risico heeft op onderwijsachterstanden dat gaat om 476 kinderen.

De strategische doelstelling is als volgt:

In de periode van 2023 - 2026 stelt de gemeente Maashorst zich samen met haar partners als doel om de onderwijsachterstanden van peuters, kleuters en kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar met 3% (te verminderen op basis van de gegevens van het CBS ten opzichten van 2021. Daarbij is er niet alleen oog voor taal, maar ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en de rol van de ouder(s) / opvoeder (s).

Tactische doelstellingen:

Een gezamenlijk strategisch doel helpt bij het plaatsen van een stip op de horizon. Dit samen met het vormen van een visie en doelgroep is echter onvoldoende. Om bij te dragen aan het strategisch doel werken we in de periode 2023 – 2026 aan 3 tactische doelstellingen. De doelen hebben als thema het bereik te verbeteren, de doorgaande lijn te versterken en de ouderbetrokkenheid te vergroten.

Non bereik

In de periode 2023 – 2026 wordt het bereik van doelgroep peuters met een 8% verhoogd

De prioriteit ligt bij peuteropvang en VE. Er worden al grote stappen gezet door uitvoering te geven aan het beleidskader ‘Kansen Bieden’ en de daarbij horende subsidieregeling ‘Peuteropvang en Voorschoolse Educatie Maashorst’. Binnen de gemeente Maashorst is de GGD Hart voor Brabant verantwoordelijk voor het afgeven van een VE-indicatie en de toeleiding naar een VE-locaties. Onder toeleiding verstaan we het begeleiden van doelgroepkinderen naar een kinderdagverblijf of peuteropvang met voorschoolse educatie. Daarvoor worden in de gemeente Maashorst specifieke afspraken gemaakt. Buiten dat we nog niet alle kinderen in beeld hebben vanwege ontbrekende oudertoestemming liggen er ook nog uitdagingen als het gaat om het bereik van bepaalde kinderen zoals kinderen met een Nederlands als Tweede Taal etc.

Op dit moment neemt gemiddeld 87% van de kinderen met een VE-indicatie deel aan een programma voor voorschoolse educatie. Dat betekent dat het overige deel wel een VE-indicatie krijgt maar niet deelneemt aan een programma voor Voorschoolse Educatie. In het bestuursakkoord ‘Samen bouwen

we Maashorst' staat dat Indicaties voor- en vroegschoolse opvang in alle gevallen worden doorgeleid naar een passend aanbod. Middels het onderwijsachterstandenbeleid willen we niet alleen het bereik van de kinderen die een VE-indicatie hebben vergroten, maar gaan we ook voor het vergroten van het bereik van de kinderen die we mogelijk nog niet bereiken. We gaan daarom van een percentage uit. De komende beleidsperiode wordt het bereik van doelgroep peuters vergroot met een percentage van 8%.

Doorgaande lijn:

In de periode 2023 – 2026 wordt de doorgaande lijn versterkt

Bewezen is dat vroeg investeren op latere leeftijd loont. Kinderen in de leeftijd van 0 tot 12+ jaar zetten hun eerste stappen in de wereld van voorzieningen voor opvoeding en onderwijs. Verwacht mag worden dat de organisaties in de keten, activiteiten en ondersteuning goed op elkaar afstemmen, zodat een doorgaande lijn ontstaat. Bij een doorgaande lijn gaat het om een ononderbroken ontwikkeling van de kinderen in de kinderopvang, naar basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Een nieuwe gemeente vraagt om elkaar te leren kennen, samenwerkingen aan te gaan en nieuwe overlegstructuren vorm te geven. De gemeente heeft hierin een verbindende rol. De aankomende periode wordt de doorgaande lijn versterkt doormiddel van kwalitatief onderzoek, zodat de kinderen in de gemeente Maashorst voorafgaand en tijdens overgangen geen belemmeringen ervaren en professionals elkaar daar waar nodig weten te vinden.

Ouderbetrokkenheid

In de periode 2023 – 2026 wordt de ouderbetrokkenheid vergroot

Ondanks dat we onze organisaties in de keten als belangrijke partner zien, ligt de sleutel tot succes bij ouders. Als ouders hun kinderen positief en belangstellend kunnen ondersteunen bij hun ontwikkelkansen en schoolloopbaan, dan kan dat bijdragen aan betere resultaten en het verminderen van onderwijsachterstanden. Ouderbetrokkenheid thuis blijkt effect te hebben op de ontwikkeling van kinderen. Hierbij gaat het om de mate waarin ouders hun kind ondersteunen en stimuleren in de ontwikkeling. De kern hiervan is de interactie tussen ouders en kind. De kwaliteit van de ouder-kind interactie is een sterkere voorspeller van leerresultaten dan de mate waarin ouders op school actief zijn. Als gemeente weten we dat ouders betrokken zijn. We versterken de eigen kracht van het gezin, zodat ouders hun kinderen kunnen ondersteunen en stimuleren in het bieden van een taalrijke omgeving thuis. Door de inzet van diverse activiteiten en kwalitatief onderzoek versterken we de ouderbetrokkenheid.

Hoofdstuk 8 Uitvoering

Om een afname van de onderwijsachterstanden in de gemeente Maashorst te realiseren, is er vraag naar een concreet aanbod van activiteiten. Echter, een concreet aanbod van activiteiten alléén zal onvoldoende bijdragen aan het realiseren van een afname in de onderwijsachterstanden. Zolang deelname aan de activiteiten beperkt blijft, de doelgroep onvoldoende in beeld is en er geen samenhang / samenwerking is in het aanbod tussen de verschillende partijen zijn de activiteiten vooral een vorm symptoombestrijding.

De wens is om dit anders te doen. Het opstellen van 'Kind en Kans' en het formuleren van een gezamenlijke visie is een startsignaal voor een actieve samenwerking binnen de gemeente Maashorst om een doorgaande lijn en samenhang te creëren ter voorkoming van onderwijsachterstanden. De onderstaande activiteiten zijn voorbeelden die bijdragen aan het bieden van gelijke kansen. De activiteiten zijn een gezamenlijk vertrekpunt geformuleerd in de bijeenkomsten van 'Kind en Kans' en vormen een onderdeel van een nauwere samenwerking en de groei naar een doorgaande lijn en samenhang.

Gedurende de beleidsperiode zal blijken of deze activiteiten voldoende bijdragen of mogelijk een aanscherping vragen. Hier gaan we indien dit past binnen de gevormde visie, doelgroep en doelstellingen flexibel mee om.

Aanbod Voorschoolse educatie en peuteropvang

In de gemeente Maashorst hebben we diverse kinderdagverblijven die peuteropvang en voorschoolse educatie aanbieden. De uitgangspunten voor peuteropvang en voorschoolse educatie staan vastgesteld in het beleidskader 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang gemeente Maashorst'.

Peuteropvang is voor kinderen van 2 tot 4 jaar en 6 weken, die nog géén gebruik maken van een voorschools aanbod zoals een kinderdagverblijf. Op deze manier kunnen kinderen in dagdelen naar de peuteropvang waar zij spelonderwijs, met leeftijdsgenootjes worden voorbereid op de basisschool. Anders dan kinderopvang waar het aanbod voor de gehele dag plaatsvindt.

Voorschoolse educatie is een speciaal programma voor kinderen van 2 tot 4 jaar en 6 weken dat hun ontwikkeling stimuleert op verschillende gebieden. Het wordt aangeboden bij de peuteropvang of bij de kinderopvang. Voorschoolse educatie is uitsluitend voor kinderen die een achterstand hebben, bijvoorbeeld op het gebied van taal of op de sociaal emotionele ontwikkeling.

Voorschoolse indicatie en toeleiding GGD Hart voor Brabant versterken

Kinderen die gebruik maken van de voorschoolse educatie krijgen hiervoor een indicatie. In de gemeente Maashorst is de GGD Hart voor Brabant de aangewezen partij voor het afgeven van voorschoolse indicaties. Een taak die ze daarbij hebben is om potentiële doelgroepkinderen toe te leiden naar voorschoolse educatie. Zij doen dit door aanmeldingen van geïndiceerde doelgroepkinderen te monitoren en ouders te stimuleren hun kinderen te laten deelnemen. Gedurende de beleidsperiode van 'Kind en Kans Maashorst' zetten we extra in om het bereik te vergroten. We houden de cijfers van de Peutermonitor nauwlettend in de gaten. De cijfers geven inzicht over welke kinderen met een VE indicatie niet aankomen bij de peuteropvang. Vanuit dit beleidskader volgen er acties met betrekking tot het opvolgen van deze kinderen, zodat deze in de toekomst wel aankomen bij de opvang. Een voorbeeld daarvan is een warme overdracht, een telefonisch contact of huisbezoek. Deze warme overdracht en de beste in te zetten interventie wordt besproken door middel van de uitvoeringsagenda. Zie daarvoor pagina 18.

Peutermonitor

Peuteropvang, kinderdagverblijven, de GGD Hart voor Brabant en de gemeente maken gebruik van de Peutermonitor. In een datakuis worden ingevoerde gegevens over de peuters in onze gemeente gecontroleerd, met elkaar vergeleken en in anonieme data omgezet. Het doel van de Peutermonitor is om grip te krijgen op de uitvoering van het VE en peuteropvangbeleid. Door zicht te krijgen op cijfers en resultaten kan er gestuurd worden op verbeteringen in kwantitatieve zin (bereik, non –bereik etc.), per locatie of per wijk/kern. Gedurende de beleidsperiode van 'Kind en Kans Maashorst' gaan we nog meer gebruik maken van de kansen die de Peutermonitor ons biedt. Door het maken van kwalitatieve afspraken krijgen we nóg beter zicht op het aantal indicaties, het bereik/ non-bereik en de redenen van non-bereik.

Overleg Maashorst

Tot op heden vindt er in de gemeente Maashorst overleg plaats in de Lokaal Educatieve Agenda over de thema's als het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden. Om meer grip te krijgen op het beleidskaders 'Kansen Bieden 'Uitgangspunten Voor- en Vroegschoolse Educatie en Peuteropvang' en 'Kind en Kans Maashorst' zal er 3 keer per jaar een overleg plaatsvinden met partners. De input voor het overleg wordt o.a. vormgegeven door de uitvoeringsagenda, zie pagina 18. Vanuit het overleg zal bijvoorbeeld onderzoek worden gedaan naar de doorgaande lijn, ouderbetrokkenheid en overdrachtsmomenten. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de 'Onderwijsachterstandenbeleid Voorschoolse Educatie monitor' (OAB VE monitor). Dit is een op maat ingerichte monitor die niet alleen opgedane data maar ook kennis bundelt in een modulaire aanpak. De behaalde resultaten en aanbevelingen daarvan worden vertaald naar nieuwe actiepunten en gemeentelijk beleid.

Taalvoorziening onderwijs

Op dit moment wordt er een notitie beschreven in samenwerking met het onderwijs en de gemeente. De notitie richt zich op het vormgeven van een taalvoorziening in het onderwijs voor kinderen die net uit het buitenland komen en nog niet voldoende Nederlands spreken om deel te kunnen nemen aan het onderwijs in een reguliere klas. Het doel is segregatie voorkomen en integratie te stimuleren. De voorziening richt zich op het leren van de Nederlandse taal, het aanleren van schoolse vaardigheden en het integreren in de wijk en in de school. Een ander belangrijk onderdeel is het sociaal en emotioneel thuis voelen van leerlingen. De uiteindelijke notitie van de taalvoorziening in het onderwijs zal onderdeel zijn van het onderwijsachterstandenbeleid 'Kind en Kans'.

GGD voorziening op school

In de gemeente Maashorst hebben we 26 basisscholen van diverse schoolbesturen. Aan elke basisschool is een jeugdverpleegkundige van de GGD Hart voor Brabant verbonden. De jeugdverpleegkundige wordt 'aansluitfunctionaris' genoemd en is de contactpersoon voor scholen en ouders met een hulpvraag. De GGD Hart voor Brabant ziet kinderen vanaf de geboorte tot en met de leeftijd van 12 jaar met enige regelmaat tijdens afspraken op het consultatiebureau. Doordat zij vanaf de beginjaren betrokken zijn en in de gemeente Maashorst ook indicaties afgeven voor VE zijn zij een constante speler in het signaleren van onderwijsachterstanden en ontwikkelingsuitdagingen. Ze zijn een belangrijk onderdeel in de doorgaande lijn. De aansluitfunctionaris biedt laagdrempelige ondersteuning en is bekend in de keten van zorg en verwijst indien nodig door. De rol van de aansluitfunctionarissen t.a.v. de onderwijsachterstanden zal de aankomende periode verder geoptimaliseerd worden.

BoekstartCoach

In de gemeente Maashorst krijgt iedere ouder met een baby van ongeveer 3 maanden een waardebon voor een 'Boekstart koffertje'. Met deze waardebon kunnen ouders met hun kind naar de Bibliotheek. Ouders kunnen hun kind vervolgens gratis lid laten worden van de Bibliotheek en ontvangen daarbij het gratis 'Boekstart' koffertje met daarin o.a. twee prikkelende boekjes.

De afgelopen periode heeft 'BoekstartCoach' als pilot plaatsgevonden in de kern Uden. De BoekstartCoach komt op het consultatiebureau en ondersteunt de jeugdarts en -verpleegkundige van de GGD Hart voor Brabant door met ouders in gesprek te gaan en gerichte voorleesondersteuning te bieden. De doelstelling van de BoekstartCoach is een intensivering, (laagtaalvaardige) ouders bewust maken van het belang van voorlezen en het verhogen van het percentage van (laagtaalvaardige) ouders die het Boekstartkoffertje komen halen.

Gedurende de beleidsperiode van 'Kind en Kans Maashorst' wordt BoekstartCoach over de gehele gemeente Maashorst geïmplementeerd.

Factsheet taalaanbod

In de gemeente Maashorst zijn er diverse initiatieven voor het verbeteren van taalvaardigheid. Echter blijkt uit de bijeenkomsten met onze partners dat er behoefte is aan een fysieke visuele folder, in diverse talen waarin het taalaanbod van de gehele gemeente Maashorst zichtbaar is. Het doel daarvan is om ouders en professionals wegwijs te maken in dat wat de gemeente aanbiedt. Een klein voorbeeld daarvan is de bekendheid van de boekstartbon. Zodra ouders weten van het bestaan, is de stap naar de Bibliotheek kleiner en vergroot het de kans om meer kinderen in te schrijven en deel te nemen aan activiteiten rondom taalvaardigheid. Gedurende de beleidsperiode van Kind en Kans wordt de factsheet taalaanbod over de gehele gemeente Maashorst geïmplementeerd.

VoorleesExpress

De VoorleesExpress is een landelijk programma dat door lokale organisaties wordt uitgevoerd. In de gemeente Maashorst vindt de activiteit VoorleesExpress al plaats. De VoorleesExpress is voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 8 jaar met een risico op taalachterstanden. Een vrijwilliger bezoekt een half jaar lang wekelijks (20 keer) een vast gezin. In deze periode wordt er voorgelezen, taalspelletjes gedaan en gaan vrijwilligers samen met ouders aan de slag met taal en leesplezier. De vrijwilliger zoekt daarnaast samen met het gezin naar een manier waarop taal en lezen een vaste plek in het gezin krijgen. De VoorleesExpress was tot op heden geen onderdeel van het onderwijsachterstanden beleid, maar zal gedurende de beleidsperiode worden geïmplementeerd.

Open podium

Het open podium is een initiatief voortkomend vanuit de bijeenkomsten 'Kind en Kans'. Onze partners vinden dat er voor de kinderen in de leeftijd van 11/ 12/ 12+ uitdagingen liggen in het interessant en leuk houden van taal. Daarom wordt er gedurende de beleidsperiode van 'Kind en Kans' een open podium georganiseerd. Het open podium biedt ruimte voor talenten in de vorm van rap, poëzie, verhalen en muziek, met als middel taal. Door het open podium te organiseren voor kinderen in de leeftijd van 11, 12 en 12+ creëert dit direct de doorgaande lijn.

Op de volgende pagina staat een planning van bijgaande activiteiten. Gedurende de beleidsperiode zal blijken of deze activiteiten voldoende bijdragen of mogelijk een aanscherping vragen. Hier gaan we indien dit past binnen de gevormde visie, doelgroep en doelstellingen flexibel mee om.

Planning

Sub-doelen	Wat gaan we doen	Wie gaat het doen	Verantwoordelijke	2024	2025	2026
De door-gaande lijn versterken	Convenant opstellen met resultaatafspraken en deze evalueren	BCO, opvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs Samenwerkingsverband, GGD, Bibliotheek, jongerenwerk, Ons Welzijn, Vluchtelingenwerk, gemeente	BCO / gemeente	x		
	Onderzoek naar Bibliotheek: - In de kinderopvang - In het basisonderwijs - In het voortgezet onderwijs	Opvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, samenwerkingsverband, Bibliotheek, gemeente	Bibliotheek, Onderwijs, Gemeente	x	x	x
	Implementeren en evalueren BoekstartCoach	Opvang, GGD, Bibliotheek, gemeente	Bibliotheek	x		x
	Implementeren en evalueren Factsheet Taalaanbod	Opvang, basisonderwijs, Samenwerkingsverband, GGD, Bibliotheek, vluchtelingenwerk, gemeente	Bibliotheek, ONS Welzijn	x	x	x

		genwerk, Ons Welzijn, gemeente				
	Implementeren en evalueren Podium Huis	Peuteropvang / VE, basisonderwijs, voortgezet onderwijs Samenwerkingsverband, Bibliotheek, jongerenwerk, gemeente	Jongerenwerk	x	x	x
	Drempels warme overdracht in kaart brengen en weg nemen	Opvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs Samenwerkingsverband, GGD	Onderwijs, opvang, GGD	x		x
Het bereik vergroten	Inzicht in redenen van indicatie en non-bereik: - Aantal indicaties - Bereik/ non-bereik - Redenen non-bereik	BCO, Peuteropvang / VE, GGD / basisonderwijs, gemeente	BCO	x	x	x
	Doelgroep definitie jaarlijks evalueren	Peuteropvang / VE, GGD, deelnemers van het LEA, gemeente	BCO en gemeente	x	x	x
	Streefdoelen en bijbehorende resultaatafspraken vaststellen en evalueren voor de educatieve kwaliteit van VVE.	BCO, Peuteropvang / VE, GGD, basisonderwijs, gemeente	BCO, gemeente, opvang	x	x	x
De ouderbetrokkenheid vergroten	Evalueren VoorleesExpress	Bibliotheek, Ons Welzijn, gemeente	Bibliotheek en ONS Welzijn	x	x	x
	Evalueren en optimaliseren aansluitfunctionaris onderwijs	GGD, Samenwerkingsverband, gemeente	Gemeente, GGD	x	x	x
	Succesvolle aanpakken ouderbetrokkenheid in kaart brengen en implementeren	Peuteropvang / VE, basisonderwijs, voortgezet onderwijs Samenwerkingsverband, GGD, Bibliotheek Jongerenwerk, Ons Welzijn, Vluchtelingenwerk, gemeente	Onderwijs, Opvang, gemeente	x		
Afstemming en relatie met andere beleids-terreinen	De aanpak laaggeletterdheid aan laten sluiten bij OAB/VVE.	Gemeente	Gemeente		x	x
	Dwarsverbanden verstevigen met activiteiten en beleidsterreinen die raakvlakken hebben met het onderwijsachterstandenbeleid/VVE	Gemeente	Gemeente			x

Hoofdstuk 9 Evaluatie

Met onderbuikgevoel en reacties van betrokkenen alleen, is er geen objectief inzicht op de afname van onderwijsachterstanden in de gemeente Maashorst. Met partners is besproken hoe er daadkrachtig gewerkt wordt aan het versterken van de ontwikkelingskansen en het borgen van de resultaten van het onderwijsachterstandenbeleid 'Kind en Kans 2023 – 2026'. Dit gaan we doen door de inzet van evaluatie. Partners hechten onderstaande waarden aan de evaluatie van het beleid.

Opbrengst van georganiseerde bijeenkomst met partners voor het borgen van het beleidskader 'Kind en Kans'.

Om planmatig te evalueren zal er gebruik worden gemaakt van 3 uitgangspunten:

- Monitoring op de doelen beschreven in 'Kind en Kans Maashorst';
- - Evaluatie van de data uit de monitor OAB/ VVE en de Peutermonitor;
- - Het landelijke interbestuurlijk toezichtkader 2023. De inhoud van de data uit 'OAB/ VVE monitor' en de 'Peutermonitor' zijn terug te vinden in hoofdstuk 8 'De uitvoering'.

Echter evalueren we ook op het landelijk interbestuurlijk toezichtkader. Deze is in 2023 opgesteld door het ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschap. Het interbestuurlijk toezichtkader is een werkwijze van het toezicht op individuele gemeenten. Het kader is ontwikkeld om gemeenten en overige betrokkenen transparantie te bieden in de wijze waarop de inspectie het toezicht uitvoert.

Door alle 3 de uitgangspunten als onderdeel van de evaluatie te stellen, ontstaat er een resultaat gebaseerd op data, kennis, ervaring en expertise. De behaalde resultaten en aanbevelingen kunnen gedurende de beleidsperiode worden vertaald naar nieuwe actiepunten.

Hoofdstuk 10 Financiën

Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid heeft als doel onderwijsachterstanden, waaronder taalachterstanden, van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden zoals bedoeld in artikel 165, 166 en 167 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

De gemeente krijgt middelen vanuit het Rijk voor de inzet op onderwijsachterstanden. Het gaat om een jaarlijkse specifieke uitkering. Dit houdt in dat de toegekende uitkering alleen voor dit specifieke doel ingezet mag worden. De middelen mogen worden ingezet voor voorschoolse educatie, activiteiten voor leerlingen en afspraken rond voor- en vroegschoolse educatie. Er moet eerst aan de voorschoolse educatie worden voldaan, alvorens er ingezet mag worden op overige activiteiten.

De budgetten worden elk jaar gebaseerd op achterstandsscores van de gemeente van twee en drie jaren daarvoor. Landelijk wordt op basis van CBS-data en aan de hand indicatoren een inschatting gegeven van de risico's op onderwijsachterstanden in een gemeente. De verdeling van de Rijksmiddelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid is hierop gebaseerd. Tot en met 2022 was dit op basis van de volgende gegevens:

- Het opleidingsniveau van de ouders;
- De herkomst van ouders;
- De verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- Of ouders wel of niet in de schuldsanering zitten;
- Het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school

Vanaf 2023 is er is een nieuw tijdvak van 4 jaar gestart (t/m 31-12-2026). Daarvoor is de verdeelsleutel nog niet bekend. Binnen het tijdvak moet het totaalbedrag aan uitkeringen rechtmatig besteed worden, anders worden de middelen door het Rijk teruggevorderd. Middelen worden jaarlijks beschikbaar gesteld en kunnen ook in een later jaar besteed worden, mits dit binnen het tijdvak van 4 jaar valt. Jaarlijks legt de gemeente verantwoording af aan het Rijk (SiSa) over de besteding van de middelen.

Onderstaand is een weergave van de begroting 2023 – 2024.

Hoofdstuk 11. Gemeentelijke begroting 2023 – 2026

Op basis van dit beleid is onderstaande begroting opgesteld voor de jaren 2023 – 2026.

	2023		2024 -2026
VOORSCHOOLSE EDUCATIE (VE)	€ 690.000	VOORSCHOOLSE EDUCATIE (VE)	€ 750.000
<i>Voorschoolse Educatie (VE)</i>		<i>Voorschoolse Educatie (VE) *</i>	
BESTRIJDEN ONDERWIJS- ACHTERSTANDEN	€ 187.500	BESTRIJDEN ONDERWIJSACHTERSTAN- DEN	€ 327.000
		<i>Open podium Factsheet taalaanbod Boek- start Voorleesexpress Taalvoorziening Onderwijs GGD voorziening op school</i>	
MONITORING DOORGAAN- DE LIJN	€ 22.500	MONITORING DOORGAANDE LIJN	€ 99.600
		<i>OAB en VE overleg en monitor Peutermo- nitor GGD toeleiden naar VE Warme over- dracht en ouderbetrokkenheid Netwerkbij- eenkomsten</i>	
VRIJE ONTWIKKELRUIMTE	€ 319.498	VRIJE ONTWIKKELRUIMTE	€ 113.088
		<i>Groei Voorschoolse Educatie Jaarlijkse in- dexatie tarief Voorschoolse Educatie Aan- passingen uitvoeringsagenda</i>	
Totaal uitgaven	€ 1.219.498	Totaal uitgaven	€ 1.289.688
Totaal uitkering onderwijs- achterstandenbeleid	€ 1.219.498	Totaal uitkering onderwijsachterstanden- beleid	€ 1.289.688

*Het tarief Voorschoolse Educatie wordt jaarlijks geïndexeerd, dit kan invloed hebben op de begroting.

De begroting wordt jaarlijks herzien op basis van de (voorlopige) toekenningsbeschikking van de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid van dat jaar en de mogelijke aanpassingen in de uitvoeringsagenda.